

RIKSREVISOR: MARGARETA ÅBERG

DATUM: 2015-06-10

PROJEKTLEDARE: ANN-CHRISTIN JOHNREDEN, TEL 08-5171 43 12

PRESSEKRETERARE: PERNILLA ELDBLOM, TEL 08-5171 40 20

Många drabbas av brister i patientsäkerheten

En av tio som uppsöker vården får en vårdskada, en skada som kunde ha undvikits. En granskning från Riksrevisionen visar att staten inte har gjort tillräckligt för att främja en hög patientsäkerhet. Tillsynen och stödet till vårdgivare brister.

En hög patientsäkerhet är ett grundläggande krav enligt hälso- och sjukvårdslagen. Men många människor drabbas av vårdskador och förutom lidande för den enskilda patienten kostar det vården cirka 8 miljarder kronor varje år i form av extra vårdtygn.

– Det är inte acceptabelt att så många fortfarande drabbas av vårdskador. Staten behöver förbättra stödet till vårdgivarna i arbetet med patientsäkerhet och vårdgivarna själva arbeta mer aktivt med att ta till sig kunskap och erfarenheter för att förebygga vårdskador, säger *riksrevisor Margareta Åberg*.

Riksrevisionens granskning visar att det finns brister i landstingens lärande och förebyggande arbete. När det inträffar vårdskador ska vårdgivarna vidta åtgärder och dra lärdomar så att man undviker att det händer igen. Men idag fungerar spridningen av goda exempel dåligt och landstingen följer inte upp om de åtgärder man har vidtagit har ökat patientsäkerheten.

Vårdpersonalens kompetens och möjligheter till fortbildning är också avgörande för en hög patientsäkerhet. Det finns idag inga krav på fortbildningens innehåll och omfattning. Granskningen visar att fortbildningen ofta nedprioriteras på grund av tidsbrist. Även brister i bemanningen och hur vården organiseras påverkar patientsäkerheten.

Genom den nya patientsäkerhetslagen markerade regeringen en vilja att ta ett steg framåt vad gäller patientsäkerhetsarbetet. Granskningen visar dock att regeringen inte följt upp denna ambition med att ställa tydliga krav och skapa tillräckliga förutsättningar för vårdgivarna och myndigheterna att leva upp till lagens intentioner. Det finns flera brister i tillsynen vid Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Få egeninitierade tillsynsinsatser görs och handläggarna saknar effektiva arbetsverktyg för en verkningsfull tillsyn. Socialstyrelsen har inte lämnat tillräckligt stöd till vårdgivarna i hur de ska tillämpa regelverket för patientsäkerhet.

Regeringen bör styra IVO och Socialstyrelsen så att myndigheterna ser till att patientsäkerhetsarbetet främjas och utvecklas hos vårdgivarna. Detta kan ske både genom bättre tillsyn och stöd. Socialstyrelsen behöver utveckla och förtydliga regelverk och definitioner inom patientsäkerhetsområdet. Socialstyrelsen bör också samordna patientsäkerhetsfrågorna nationellt för att förbättra kunskapsstödet.

Ladda ned eller beställ rapporten

Rapporten kan laddas ned eller beställas från Riksrevisionens webbplats. Här finns även pressmaterial, högupplösta bilder, figurer och diagram.

[› Ladda ned rapport](#)